

PATVIRTINTA
Vilkaviškio r. Gražiškių gimnazijos
l. e. p. direktoriaus 2024 m. spalio 22 d.
įsakymu Nr. V.M-445

VILKAVIŠKIO R. GRAŽIŠKIŲ GIMNAZIJOS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilkaviškio r. Gražiškių gimnazijos socialinės-pilietinės veiklos organizavimo aprašas parengtas, vadovaujantis 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. V-586, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 (toliau – bendrosios programos), įtvirtinančiomis kompetencijų ugdymą mokantis pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas.

2. Ugdymas pagal bendrąsias programas turi padėti mokiniams išsiugdyti komunikavimo, kultūrinę, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninę, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos kompetencijas. Socialinė-pilietinė veikla taip pat prisideda prie bendrosiose programose numatytų kompetencijų ugdymo ir padeda mokiniams praktiškai taikyti įgytas žinias ir gebėjimus bei demonstruoti vertybines nuostatas ir sudaro galimybes pažvelgti į dalykus iš įvairių perspektyvų, ypač pritaikant, išplečiant ir aktualizuojant įgytas žinias gyvenimiškose situacijose.

II SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

3. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

4. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

4.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;

4.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno asmens atsakomybę kuriant savo asmeninę, vietos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti mokinius ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;

4.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdytis savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems ir bendruomenei, kuriai mokiniai priklauso.

III SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TURINYS

5. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

5.1. prasmingumo. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina jį orientuotis į ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokytis iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą;

5.2. asmeninio tobulėjimo. Socialinė-pilietinė veikla pasirenkama atliepianč mokinio interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslių, ji padeda mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus;

5.3. socialinio teisingumo. Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė;

5.4. dalyvavimo. Socialinė-pilietinė veikla padeda mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau, nei veikiant individualiai. Todėl mokiniai skatinami atlikti veiklas ne tik individualiai, bet ir dalyvaujant bendrose veiklose, kurių metu jie mokosi pažinti vieni kitus, išklausti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems;

5.5. kryptingumo. Socialinė-pilietinė veikla siejama su gimnazijos projektine veikla, ir vykdoma šiomis kryptimis:

5.5.1. karitatyvine: pagalba stokojantiems, neįgaliesiems, vienišiesiems ir pagyvenusiems asmenims, migrantams ir kitiems mokinių artimoje aplinkoje gyvenantiems ir sunkumų patiriantiems žmonėms;

5.5.2. pilietinė: pilietinių iniciatyvų organizavimas ir dalyvavimas jose, veikla gimnazijos ar klasės mokinių savivaldoje ir savitvarkos veiklose, lankomumo žymėjimo, budėjimo ir kitų ilgalaikių įsipareigojimų vykdymas;

5.5.3. ekologinė: dalyvavimas kraštotyrinėje, ekologinėje ir aplinkosauginėje veikloje, „Žaliosios vėliavos“ veiklose, pagalba gyvūnų prieglaudoms, inkilų ar kitų priemonių gyvūnams gaminimas, dalyvavimas ekspedicijoje, žygyje, dalyvavimas aplinkos tvarkymo akcijose (pvz., „Darom“), gimnazijos teritorijos tvarkymas ir kt.;

5.5.4. pedagoginė: pagalba draugui, kuriam sunkiau sekasi mokytis; pagalba mokymosi sunkumų patiriantiems vaikams, migrantams, mokymas, konsultavimas, savanorystė ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupėse, užimtumo veiklų organizavimas pailgintos dienos grupę lankantiems vaikams, paskaitos vedimas, pranešimų skaitymas gimnazijos ar kitų mokyklų mokiniams, gimnazijos atstovavimas konferencijose, konkursuose, varžybose ir kituose renginiuose;

5.5.5. visuomeninė: klasės ir gimnazijos renginių organizavimas, pagalba klasės vadovui ar kitam gimnazijos mokytojui, gimnazijos knygų fondo tvarkymas, savanorystė ir kt.

IV SKYRIUS

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMAS

6. Socialinė-pilietinė veikla yra privaloma pagrindinio ir vidurinio ugdymo proceso dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu.

7. 5–10 (II) gimnazijų klasių mokiniams privalomos socialinės-pilietinės veiklos atlikimo trukmė ne mažesnė kaip 20 pamokų (valandų).

8. III–IV gimnazijos klasių mokiniams privalomos socialinės-pilietinės veiklos atlikimo trukmė ne mažesnė nei 70 val. Vidurinio ugdymo programoje besimokantis mokinys socialinę-pilietinę veiklą gali atlikti iki mokymosi pagal vidurinio ugdymo programą pabaigos, ji gali būti vykdoma ir mokinių atostogų metu.

9. Socialinė-pilietinė veikla vykdoma cikliška: mokinys apmąsto savo mokymosi patirtį ir priima sprendimą, į kokias socialines-pilietines veiklas norėtų įsitraukti, kaip dalyvavimas šiose veiklose padėtų jam augti ir tobulėti. Mokinys planuoja savo veiklas padedamas klasės vadovo. Pabaigęs nusimatytas socialinės-pilietinės veiklos užduotis, mokinys įsivertina savo patirtį ir fiksuoja socialinės-pilietinės veiklos įrodymus Socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lape (priedas).

10. Už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą atsakingas klasės vadovas.

11. Klasės vadovas:

11.1. paaiškina socialinės-pilietinės veiklos prasmę, reikalavimus, gimnazijos prioritetus ir pateikia gerųjų socialinės-pilietinės veiklos atlikimo pavyzdžių;

11.2. padeda mokiniams pasirinkti socialines-pilietines veiklas ir suprasti, kaip jų patirtis jas atliekant prisidės prie mokinių asmeninio augimo;

11.3. organizuoja konsultacijas, pagal galimybes stebi, kaip mokiniams sekasi atlikti nusimatytas užduotis; pastebėjus, kad mokiniams kyla sunkumų, kviečia mokinius pokalbiui ir teikia reikiamą pagalbą, atsižvelgiant į mokinių amžių ir kontekstą; jei socialinė-pilietinė veikla atliekama už gimnazijos ribų, palaiko ryšį su organizacijų atstovais, domisi, kaip sekasi mokiniams;

11.4. teikia grįžtamąjį ryšį mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) apie socialinės-pilietinės veiklos rezultatus;

11.5. mokslo metų pradžioje pasirašytinai supažindina mokinius su reikalavimais atliekant socialinę-pilietinę veiklą ir atsiskaitymo tvarka;

11.6. su kiekvienu mokiniu ne mažiau nei 2 kartus per mokslo metus organizuoja individualius ugdomuosius pokalbius apie jo patirtis atliekant socialines-pilietines veiklas.

11.7. Ugdymo proceso (II pusmečio) pabaigoje patikrina, kad būtų įvykdytas minimalus socialinės-pilietinės veiklos reikalavimas, apibendrina mokinio patirtį ugdomųjų pokalbių metu ir vertina mokinio įvykdytas užduotis bei refleksiją. Socialinės-pilietinės veiklos vertinimo rezultatai fiksuojami elektroniniame dienyne įrašu „įskaityta“ („įsk.“) arba „neįskaityta“ („neįsk.“).

12. Mokinių pareigos atliekant socialinę-pilietinę veiklą:

12.1. pateikti siūlymus dėl galimos socialinės-pilietinės veiklos pobūdžio ir turinio;

12.2. atsakingai vykdyti suplanuotas užduotis;

12.3. apmąstyti savo patirtį ir prireikus koreguoti socialinės-pilietinės veiklos pobūdį, užduotis ir kt.;

12.4. kaupti savo socialinės-pilietinės veiklos įrodymus Socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lape, šį lapą įsegti į savo „Mokinio ūgties dienoraštį“;

12.5. dalyvauti ugdomuosiuose pokalbiuose su klasės vadovu, įsivertinti savo patirtį ir pateikti reikiamus įrodymus apie atliktas socialines-pilietines veiklas;

12.6. kilus nenumatytoms aplinkybėms, koreguoti, perplanuoti savo socialinę-pilietinę veiklą.

13. Gimnazijos direktorius:

13.1. skiria už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą atsakingą klasės vadovą;

13.2. sudaro sąlygas klasės vadovui organizuoti konsultacijas ir individualius ugdomuosius pokalbius; prireikus sudaro sąlygas mokiniams naudotis mokyklos infrastruktūra atliekant socialines-pilietines veiklas.

data